

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre
8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
hová a lapot illető közlemények és az előfizetések kü-
lendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A válság.

Zombor, július 3.

A függetlenségi párt egyhangulag visszautasította Lukács László javaslatait.

Lukács indokolatlan optimizmussal vállalkozott arra, hogy engedmények nélkül engedékenységre bírja a függetlenségi pártot. Titokban reménykedett abban, hogy a pártot néhány odavetett miniszteri tárcával ha majd elszédítik, segítőársul használhatják fel arra, hogy az ó-szabadelvéket ismét feltámasszák halottaikból. Az optimizmus jogosulatlan volt. A reménykedése pedig — enyhe szóval — hiú. A függetlenségi párt nem kapacitálható, ha nem honorálják álláspontját és nem ugrasztható bele semmiféle ilyen feltámasztási kísérletekbe. Még gondolatnak is perverz, hogy a függetlenségi párt álljon oda az életelixirrel és felrázza siri álmából a szabadelvéket, azt a pártot, amelytől elvi tekintetben mérhetetlen ür választja el, amellyel mindig heves harcban állott és amely mindig az ő tönkretételére törekedett. Az egész terv halvaszületett és rövidlátó idea volt. Gyanus tendenciájú felkinálására méltó válasz volt a

függetlenségi párt teljesen egyértelmű elutasítása.

Ezután a rövid intermezzo után, amelynek a komolysága igen kétséges, újból ott állunk az előtt a kihegyezett, élére állított kérdés előtt: béke lesz, vagy hare? Vagy honorálják a függetlenségi párt álláspontját, vagy megpróbálkoznak az alkotmányellenes harci kísérletezésekkel, vagy jön a függetlenségi kormány, vagy — Héderváry. Tertium non datur.

Aki higgadtan mérlegeli ezt a két eshetőséget, az kénytelen csodálkozni azon, hogy mi is van ezen mérlegelni való. Héderváry hozza a harcot, a belső válságot, az ország romlását, a monarchia meggyengülését, a dinasztia tekintélyének, súlyának megingását. A függetlenségi kormány hozza a békét, az alkotmányos rendet, az egyetértést a korona és a nemzet között, az ország fejlődését, virágzását, haladását, a monarchia megerősödését. Tessék választani: melyik ut szolgálja inkább a nemzet, a monarchia, a korona érdekét.

De tisztában kell lenni azzal is, hogy itt minden erőszak hiú próbálkozás, meddő vállalkozás marad, a végén mégis csak a függetlenségi párt álláspontja kell, hogy győzelmet aras-

son, a kampf-miniszteriumok átmenetileg legénykedhetnek, de a megoldásnak csak egyetlen módja van: a függetlenségi párt kizárólagos kormányra jutása.

Vannak körök — úgy látszik — ahol sehogysem akarnak belenyugodni abba, hogy a függetlenségi elvek anynyira tért foglaltak. Nem akarják elhinni azt, hogy a szabadelvéeknek már nálunk bealkonyodott és itt csak egy pártnak van jövője és létjogosultsága, a függetlenségi pártnak. Vissza akarnak idézni minden áron az életbe — sőt még a függetlenségeket is föl akarnak használni ennek érdekében — az ó-szabadelvéket. Céltalan fáradozás. Jőjjön már egyszer mindenki tudatára annak, hogy Magyarországon a függetlenségi párt az ur, nélküle és ellene semmit sem lehet elérni, de vele, általa hatalmas virágzáshoz lehet juttatni az országot.

A függetlenségi párt a koalíciós kormányzás három éve alatt bebizonyította, hogy bővelkedik guvernementális erényekben is és tud nemcsak opponálni, hanem alkotni, teremteni, dolgozni is. A függetlenségi párt e három év alatt — azt hisszük — teljes mértékben rászolgált a korona bizalmára

Hírlapírók a Balatonon.

Itthon vagyunk a mindennapi szürkeségben. A fény még mindig kápráztatja szemünket. Ez az oka annak, hogy az emlékezet sötét kamrájának falán még mindig oly élénk minden szín, minden részlet. De sajnos mindez már csak miniatűr kép és nem valóság. Minden elmúlik egykoron, de ennek a színpompának emléke kitörülhetetlenül vésődik azok lelkébe, akik szemlélői voltak.

A déli vasuton 27-én reggeli 8 órákor szokatlanul élénk volt az élet. A fürdőhelyekre utazó vasárnapi közönség számát igen megszorította a jelvényes újságírók hada. Közvetlen a vonat indulása előtt már nagyon szűk volt a hely. A rendes vonatra való felszállásnál éktelen visítás és hangzavar kíséretében a cilinderek száza heverték a földön, mint fekete varjak, velük kacérokodtak a leszakadt csipkenemük. Az utasok arcáról akkora veríték gyöngyözött, mint egy-egy görögdinnye. Mellettem egy bő nadrágban és jó husban lévő ur ájultozott elhaló hangon. Bár a szerencsétlen közelebb állott a 200 kilóhoz, mint hozzám, nagynehezen mégis kivettem, mit mondott.

— Uram, az előbb egy hölgyi szakajtó, mely nagyságában sziveket szakajtó, rábillent a fejemre. Ön tudja, mit jelent az, ha egy modern kalap az ember fejére esik. Én is tudom. Meghalok. Hálából, mert nőtlén ember

és nincsen családjában szakajtó, gyémánt-és epekőveimet önre hagyom — szolt és vitték a Lipótmezőre.

Később tudtam meg a fürdőre utazók tömegében, hogy a szerencsétlen nejehez akart utazni, egy kikapós lipótvárosi menyecskéhez. Megtudtam azt is, hogy önagsága óránként egy evőkanállal vásárolta a mértani haladványban növvő szakajtókat és hogy szíve nagyobb volt, mint a legnagyobb szakajtó. Természetes tehát, hogy előbb állandó pénz-, majd elmezavarba esett.

Erre az ominózus jelenetre megborzongtam. Egy fiatal kartársammal sietve távoztunk az étterembe, ahol egy-öt-tizenhárom pohár sört esöpögtetve torkunkba, megkötöttük a sörszerződést, hogy soha meg nem nősülünk. Ezután határozatlan, de támolygó léptekkel mentünk a pénztárhoz ugynevezett „szabadjegyünket” lebélyegeztetni. Itt az a kellemetlen meglepetés várt reánk, hogy 5 korona 28 fillér pótitilletéket kell jegyünkre fizetni.

— Nagysád — szavaltam siró hangon — én sem adósságot, sem adót, sem illetéket világeletemben sohasem fizettem. Hát hogyan viszi Önt rá a lelke, hogy ilyen szeplőtlen mult dacára pótitilletéket fizetessen velem?!

Azonban a jogi érvelés mit sem használván, az érzelmre próbáltam hatni.

— Nagysád, nekem 6 testvérem van. Egy hónapi fizetésem 10 frt és 20 krajcár.

Jobb kezemet leütötte a hajókötel és a balkezem meghűlt egy éjjeli mosásban...

— Kérem — szakított félbe az angyal — nekem semmi közöm az ön jobb vagy balkezehez. Annyi bizonyos, hogy a déli vasutnak két balkeze van. Bizonyos továbbá, hogy azért csillag, hogy ragyogjon. A szabadjegy azért szabadjegy, hogy többbe kerüljön, mint a rendes.

Erre az érvelésre úgy elnémultam, hogy ilyen elnémulásra a legöregebb siketnema intézetek sem emlékszenek. Elnémultam, fizettem és a különvonatra szálltam.

Zord arceal ültünk a robogó vonatban. A pótitileték mindnyájunk arcáról leritt. Némi életkedv csak akkor szállott vissza a derék fiúk arcára, amidőn egy barátságos ferbli keretében halvány reménység mutatkozott a pótitileték bevasalására.

Azonban Aligánál egyszerre csak mint tündérmese táruult élénk a magyar tenger csodaszép síkja. A lárma elnémult, az órák, akarom mondani a zálogcédulák megszüntek ketyegni, a kártyalapok a kézből kihullottak és a vörös-disznó elfehéredett. A nagy esőnd után felszakadt a lelkesedés árja a keblekből és a vonat dübörgését százszoros „hurra” némitotta el. Ettől kezdve a Balaton csásos tükre mint kacér szem csillogott ránk egész Siófokig.

Itt szakadó esőben léptünk a sínek

és a legkorrektebbül állta meg helyét a kormány mellett, teljesítette vállalt kötelezettségeit. Miért húzódoznak mégis tőle, miért bizalmatlankodnak vele szemben? És ha a parlamentárizmus nagy alapelveit vesszük, micsoda jögon utasítják vissza a nemzet többségét képviselő pártot, micsoda címen akarják elfojtani a nemzet törekvéseit?

A józan belátás azt követeli, hogy a függetlenségi pártot bizzák meg a kormányzással. Az alkotmányosság is ezt parancsolja. A nemzet érdeke, a monarchia érdeke, a dinasztia érdeke egyképen kívánják ezt. És aki nem akarja a nemzetet harcra kergetni, nem akarja a belső válság minden rémét felidézni, nem akarja nemzetnek, monarchiának, királynak meggyengülését, leromlását, annak nem lehet ez elől kitérnie.

Fontolják meg ezeket jól azok, akik a függetlenségi pártot elakarják utasítani. Ha harcot akarnak, ám legyen harc. De ebben a harcban a kudarcot csak ők vállalhatják.

A V. H. O. Sz. közgyűlése.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége az idén balatoni kirándulással kapcsolta össze évi közgyűlését. A közgyűlésen a V. H. O. Sz. bácsmezei választmányának tagjai közül dr. *Pataj* Sándor, *Oblát* Károly, dr. *Knézy* Lehel, *Mészáros* Béla és dr. *Briedmann* Andor vettek részt. A társaság vasárnap reggel 9 órakor indult el Budapestről *Szávay* Gyula elnök vezetése mellett a déli vaspálya társaság külön gyorsvonatával. A kiránduló szövetségi tagok, mintegy kétszázán, szakadó esőben érkeztek meg Siófokra, ahol őket a vasúti állomáson *Óváry* Ferenc dr. országos képviselő, a Balatoni Szövetség alelnöke és *Várady* Ferenc, Siófok fürdőbérleje fogadták.

Az igazgatóság nyomban megtartotta ülését a fürdőtelep társalgójában Szávay Gyula elnöklése mellett. A másnap Badaesonyban tartandó közgyűlés tárgyait készítették elő és új tagokat vettek föl. Szávay Gyula indítványára elhatározták, hogy a szövetség vagyonából százezer koronát költmenezett állampapírokba fektetnek, a jövedelem felét pedig segítségekre fordítják. Az igazgatóság ez alkalommal is számos egyesületi tagnak szavazott meg kisebb-nagyobb segítséget.

Ülés után közebed volt, amelyen lelkes felköszöntőket mondtak a szövetség vezetőségére. Lakoma után a társaság egy része megtekintette Óváry vezetése mellett a most létesített 30 holdnyi bolgárkertészetet, amelyhez Darányi miniszter 30.000 koronával járult hozzá és amely már is igen szép eredményeket tüntet föl.

Délután 3 órakor a Baross-gőzöszön átrándult a társaság Almádiba, amelynek kikötőjében nagyszámu közönség és cigánymuzsika várta a társaságot.

Almádi megtekintése után Balatonfüredre hajózott a társaság, ahol *Lingl* Valérián, a fürdő igazgatója fogadta a hirlapírókat szíves szavakkal. Nevükben Szávay Gyula mondott köszönetet a szíves fogadásért. Majd elzarándokoltak Kisfaludy Sándor szobrához, amelyet Szávay a szövetség nevében megkoszorozott és az egész közönség áhitattal elénekelte a Szózatot. Este Szücs és Balika étkezőhelyiségében volt a vacsora, majd reggel korán Badaesonyba hajózott a társaság a Baross-gőzöszön.

A társaság tíz órakor érkezett Badaesonyba s fölment a hegytetőre. A közgyűlés a Hableány-szállóban volt. A szövetség mult évi működéséről Szávay Gyula elnök számolt be. A közgyűlés egyhangulag újra őt választotta meg a szövetség elnökévé. Az egész tisztikart és igazgatóságot is újra megválasztották. Óváry Ferencet a tiszteleti tagok sorába iktatták.

Itt említjük meg, hogy az igazgatóság rendes tagjai lettek a bácskaikak közül *Oblát* Károly (Zombor) és dr. *Milkó* Izidor (Szabadka); póttagok lettek: *Pataj* Sándor (Zombor) és *Fenyves* Ferenc (Szabadka).

A közgyűlésről táviratilag üdvözölték Kossuth Ferencet, Szerényi Józsefet, Darányi Ignácot és Marx máv. elnökhelyettesét is.

Közgyűlés után a hirlapírók estefelé hajón Keszthelyre érkeztek. A helyi intelligencia tiszteletükre velencei estét rendezett a Balatonon, miközben az iparosok dalosköre énekelt. Szalkay Lajos szintársulata sikerült kabaré előadásokkal szórakoztatta a vendégeket.

Másnap Hévizre rándultak a hirlapírók, majd pedig haza utaztak.

Előfizetési felhívás.

Julius hó elsejével lapunkra új előfizetést nyitottunk.

Amikor közönségünket új előfizetésre felhívjuk, nem financiai célok lebegnek szemünk előtt; a mi lapunknak még csak másodlagosan sem az a célja, hogy bárkinek is anyagi hasznot hozzon. A mi célunk azonos azzal az ideális céllal, melyet a laptulajdonos, a függetlenségi párt maga elé tűzött és e cél: a függetlenségi eszme ápolása, terjesztése, erősítése.

Az ezen cél által megszabott kereteken belül rendületlenül a legradikálisabb szabadelvűségeit szolgáljuk; kormánytól, hatóságoktól és egyes emberektől függetlenül küzdünk a megállás nélkül való haladásért.

A politikai irányu tevékenységünk mellett, áthatva attól a nemes feladattól, mely a magyar sajtóra hárul, kulturmissziót is akarunk teljesíteni, legfőbb gondoskodásunk tárgyát képezvén lapunk irodalmi nivójának megőrzése.

Ezekhez a nemés célokhoz kérjük az olvasó közönség támogatását!

Lapunk előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 10 K — f.
Félévre . . . . . 5 K — f.
Negyedévre . . . . . 3 K — f.

„A Bácsmezei Függetlenség“
kiadóhivatala.

közé. A kilitásba helyezett fürdéstől többünknek elment a kedve — megfürödvén ruhástól. A külső fürdő után alig vártuk a belső nagymosást, melynek ideje végre délben el is érkezett. A központi szálló pazarul díszített terrasán fogyasztottuk el a század legremekkebb közebedjét. Az ebéd kezdete előtt néma csendben vártuk az első pincérfrakk lebbenését. Ah végre!

— Tessék parancsolni balatoni fogast.

— Vigye el az ördög! Nem eszem én fogast, ha mindjárt balatoni is. A fogast nálunk akasztásra használják. Akassza hát fel rá magát.

De legjobb volt a majonnéz. A második felliter felkanalazása után a pincér kínált:

— Tessék még majonnéz.

— Hallja — feleltem — hát maga engem majonnéz néz?!

Ebéd után Óváry Ferenc dr. országgyűlési képviselő vezetésével a „Baross“ fedélzetére vonultunk. Pár perc alatt már teljes gözzel szeltük a Balaton hullámain. A királyi ebéd, Magyar mester tüzes magyar nótái és a szép ironók jelenléte még a legürebb fejbe is szellemet öntött volna. Nem volt csoda hát, ha a fesztelen együttlét alatt a század legrosszabb ujságírói élcei hangzottak el.

— Van-e előfizetőd?

— Van egy szegény. Két év óta kezel-

telem, mert félek, hogy a jövő előfizetési felhívásig nem húzza ki.

— Szaporodnak-e az előfizetők? — kérdi az egyile kartárs.

— Van köztük olyan is, aki szaporodik — feleli Miklós, a hivatalos humorista.

A kötekedés közben a legkellemesebb kilitás szórakoztatja a szemlélt. A kéttornyu tihanyi apátság és a csodás fekvésű zöld hegyek. A Balaton pedig hamiskásan pereről-perre változtatja színelületét, mint a vérbeli művész, ki szemléltől lebilinselni igyekszik. Előbb haragoszöld, szürkésfehér, majd szintjatszük, mint a legszebb tejopál. Ezen az előtérben túl emelkedik a tihanyi apátság a napsugarak arany glóriájába fonva. A gyönyörű látványtól megittasodva értünk el Almádiba, ahová a Rákóczi-induló hangjai mellett vonultunk be. A fürdőhely megtekintése után ismét hajóra szálltunk. Estefelé járt már az idő, midőn Balatonfüredre értünk. Itt is a legnagyobb ünneplésben volt részünk. Tiszteletükre a fürdőigazgatóság tánemulatságot is rögtönzött. A tánc után fáradtan adtuk át magunkat a pihenésnek. Nekem álomban igen fogas feladatomb akadt, mert egész éjjel fogásokkal párbajoztam.

Másnap volt tulajdonképpen a fejletlenség napja. A történelmi hűség kedvéért azonban le kell lepleznem az egész tollragó bandát. A közgyűlést ugyanis előre megfontolt

szándékkal a Badaesony tetején tartották meg. De csak azért, mert valaki előre besugta nekik, hogy a hegytetőn vendégoldal nagyságu szalámirudak és 500 üveg badaesonyi fekszik álmatagon.

Azonban most! Most nagy zavarban vagyok. Le kellene írnom a közgyűlés lefolyását. Szégyenszemre be kell azonban vallanom, hogy erre képes nem vagyok. Nem pedig azért, mert nincs róla hivatalos feljegyzés. A jegyző ugyanis, mint később kiderült, badaesonyival irta a jegyzőkönyvet. Nem tudok továbbá beszámolni azért, mert — hogy őszinte legyek — a közgyűlés büntanyáján nem is közgyűlés, hanem 8 akó bor folyt le.

A közgyűlés után következett Keszthely. Az ide történő áthajózás alatt a Balaton módfelett felháborodott azon, hogy egyesek — bár olyan volt, mint az aludtej — mégis tengeri betegségbe estek. Elkézdett háborogni. Legelsőnek Óváry képviselő költöztette magát az árbóhoz. Ami pedig ezután történt, arról tessék a „Baross“ kajütjeitől felvilágosítást kérni.

Keszthelyen ágyulovésekkel, virágos csónakokkal és a szintársulat énekével fogadtak bennünket. Bevonulásunk a különböző egyletek és a legszebb asszonyok és lányok sorfala közötti diadalut volt. Az est folyamán megtartott tündérest és tánemulatság után

H I R E K.

Levél a térzenéről.

Édes szerkesztő bácsi! Nem írom alá a teljes nevemet e levél alá, mert avval kezdem, hogy a zombori fiatal emberek kiállhatatlan fráterok. Ha megtudnák, hogy ki van ilyen rossz véleménynyel felőlük, talán sohasem mennék férjhez. Pedig én férjhez akarok ám menni.

A mi aranyifjúságunknak csak nagyritkán, sátoros ünnepekkor jut eszébe, hogy jó lenne a leányok szórakoztatására valami mulatságot rendezni. És ha egy évben egyszer nekidurálják is magukat valami bál rendezésére, akkor meg a Moldi kivételével egyikük sem táncol. Hanem odaállnak a mallák majomszigetére és onnan gusztálnak bennünket.

Ezért kiállhatatlan fráterok ők. Ugyanez a véleménye a Bözsinék is, meg a Pirinek is. A Mici is velünk tart, pedig ő már — ah! — félig-meddig menyasszony.

Ebben a sivár helyzetben egyetlen szórakozásunk az Erzsébet-ligeti térzenék voltak. A Mamukám ilyenkor meglágyult és nem küldött már kilenc órakor aludni. Én is ott hullámoztam — jól van ez így mondva? — a ligeti ivlámpák alatt. Ott van mindig a Bözsi is, a Piri is, meg a Mici is. És még sok-sok százan is. És még — valaki. Ah, Istenkém, Istenkém, micsoda esték voltak ezek!

Elszorul a szívem, ha rá gondolok, hogy ennek ma-holnap vége. Még egy-pár térzene, aztán — slussz.

Azt olvastam az újságban, hogy ennek a városi tanács az oka. Alighanem a városi tanács valamit nem tett úgy, amint kellett volna.

Meg vagyok győződve, kedves szerkesztő bácsi, hogy magának van igaza. A Mici is, a Bözsi is, meg a Piri is ezen a véleményen van.

Mikor a polgáriba jártam, az alkotmánytanban azt tanította a Mária Szimforóza főtisztelendő néni, hogy a városi tanácsot nem szabad összetéveszteni a kukutyini kupaktanáccsal. Mert amabban modern emberek ülnek, akiknek érzékük van minden szép iránt.

olyan berugás következett, amilyenre a legöregebb árkok sem emlékeznek.

Tovább is folytatnám, de itt elveszitem öntudatom fonalát. Mert sajnos, Péter és Pál napján én is úgy berugtam, hogy azt sem tudtam, Péter vagyok-e vagy Pál. Itthon sült ki szerdán reggel, hogy én se Péter, se Pál nem vagyok, hanem „Bál“. Egy becsomagolt holt anyag, kit gyapju módjára szállítottak haza. Még itthon is olvasható volt rajtam a felírás: „Badaconsy—Zombor“. De ezt már csak a legbizalmasabb körök számára árultam el.

A társaság egy része, mint hallom, Hévizre rándult tovább. Ennek a kirándulásnak legkiemelkedőbb pontja az a „komló-tanulmány“ volt, amelyet a kirándulók az ottani sörgyárban eszközöltek a gyáros meghívására.

Ezret mertem volna egy ellen tenni, hogy akadnak lelkiismeretes hírlapírók, kik a dolgok, illetve kádak mélyére hatolnak majd és akik a tanulmányt az erjesztő kádban uszkálva fejezik be.

És csakugyan sejtésem valóra vált. A Hévizről küldött tiszteletpéldányos hordó sörben ugyanis ma egy hírlapírói jelvényre akadtam. Jogos tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

Dr. Briedman Andor.

Nos hát én úgy látom, hogy a kukutyini kupaktanács és a zombori városi tanács között semmi különbség nincsen. A Mária Szimforóza rosszul tanított bennünket.

Vagy talán nem jól okoskodom?

Én azt hiszem, aranyos szerkesztő bácsi, hogy még nincs elveszve minden. Egy kis jóakarattal gondoskodni lehetne a mi szórakoztatásunkról, ha már a zombori aranyifjúság megfelelkeztek kötelességéről.

Igaz tisztelője
Margitka.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszterium vezetésével megbízott ügyvezető miniszterelnök Kaufmann Frigyes pécsi es. és kir. 52. számú gyalogezredbeli igényjogosult altisztet a zombori m. kir. pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségű pénzügyi irodatiszté kinevezte.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Kór Mór belényesi kir. járásbírói betétszerkesztő telekkönyvezetőt saját kérelmére és költségére a kulai kir. járásbírói mint telekkönyvi hatósághoz kirendelte.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Tessényi Vilma okleveles óvónő, zombori lakost az újonnan felállított zombori III. számú állami óvodához óvónővé kinevezte.

A kir. tanfelügyelőkről. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium a napokban küldte szét a kir. tanfelügyelői kar 1909. évi állapotára vonatkozó kimutatást. E kimutatás szerint Magyarország népoktatását 69 felügyelő szolgálja. A segédfelügyelők száma a lefolyt években tetemes emelkedett, így vár-megyénkben is 3 segédtanfelügyelő működik. A tanfelügyelői kirendeltségek száma is már 8-ra emelkedett, melynek vezetői közül négy már kir. tanfelügyelői rangban van. A tanfelügyelők közül 18 kir. tanácsos címet visel, 3 pedig a Ferenc József-rend lovagja. A tanfelügyelői kar tudományos és irodalmi téren tetemes munkásságot fejt ki. A kar köréből kettő a Petőfi-Társaság, Dudás Gyula pedig a magyar heraldikai társaság tagja. A tanfelügyelői tolnoki állások beszüntetése fokozatosan folyamatban van s ezek helyébe a berendelt tanítók léptek.

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Bretz Ede, Stojanovits Zavisza, Markovits György, Kurucz Pál és Paunovitsné Radulovits Darinka tanítókat, illetve tanítónőket a sajkásszentiváni új állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké kinevezte.

Háziestély. A zombori polgári kaszinó-egyesület tagjainak, azok ismerőseinek ez uton adja tudtára, hogy szokásos táncsal, kabarettel és tekezéssel, tarokk és kalaber partikkal egybekötött háziestélyét *foljó hó 10-én, szombaton* este fél 9 órai kezdettel megtartja. Belépődíj nincs. Külön meghívók nem lesznek kibocsátva. Kéretnek a hölgyek és urak *utcai* ruhában megjelenni.

Térzene az Erzsébet-ligetben. Szerdán, július 7-én este 6 órától 8-ig az Erzsébet-ligetben térzene lesz Sipos Ferkó és Sárközy Kálmán egyesített zenekarának közreműködésével. Térzene alatt ülőhely a ligeti padokon egyszeri használatra személyenként 6 fillér. Belépődíj nincs.

Közygűlés. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének bácsmezei választmánya rendes gyűlését július hó 9-én a szokott időben a Vadászkiút szálló külön termében tartja meg.

A zombori magán polgári leányiskolában a jövő iskolai évben a harmadik osztály is megnyílik. A beiratkozások szeptember hó 1—4. napjain lesznek. Az igazgatóság előjegyzéseket az egész szűnő idő folyamán elfogad s felvilágosításokkal is szívesen szolgál.

Az Erzsébet-ligeti térzene költségeire újabb a következő adományok érkeztek be szerkesztőségünkhöz: Közös tisztikar 20 kor., Honvéd tisztikar 5 kor., Simits Agoston 2 kor., Szabó Sándor, Spanyol József, Szabó László, Szauerborn Antal, Sztojsits Árkád, dr. Agyics János, Auth György, Vukiezevits Boskó, Czervenkovits Sándor, Gyurisits György, Heintz Kálmán, Klinovszky Sándor, dr. Wollheimer József, Gergurov Milán, dr. Alföldy Árpád, Vuits György, Rayehieh Karoly, Purmann Géza, Schlachter József, Veszelinovits Milorád, Füredi Ede, Gruda Pál, Klemm Gyula, dr. Czeisel Lajos József, Gräff István, Királyfalvi Gáspár, Kalmár Vince, Balassa Szilveszter, Olvashatatlan aláírás, Temunovich József, Bidló Antal I—I kor., Olvashatatlan aláírás 80 fill., Gyulai Oszkár, Zimmermann Oszkár, N. N., Husveth Gyula, Kiss Gyula, Mezei Samu, Nagy Géza, X. Y. 50—50 fill., N. N., R. B., Pethő Géza, N. N., N. N., N. N., N. N., Csomor Gyuláné 40—40 fill., R. L., Szeles Lajos, Haberefeld N., Császár Imre, Briedmann Andor 30—30 fill., N. N., H. M., H. L., Császár I., Ballun Antal, Sz. Honka 20—20 fill. *Összesen: 68 kor. 70 fill.*

Fenti adományok összege . . . 68 K 70 f.
Legutóbb kimutatott végösszeg . . . 80 K 36 f.

Összesen: 149 K 06 f.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Jankovits Emil palánkai és Schannen Oszkár újvidéki törvényszéki telekkönyvezetőket kölcsönösen athelyezte.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyi miniszterium ügyvezetője Illies Emil nagyikindai törvényszéki díjnot az újvidéki kir. törvényszékhez irnokká kinevezte.

Keleti Juliska Zomborban. Egy fővárosi művészársaság Keleti Juliskával, a Vígsház illusztris művésznőjével és Kóváry Gyulával, a Nagy Endre-féle kabaret elsőrangú művészeivel az élen két estén keresztül vendégszerepel a Vadászkiút szálloda kethelyiségében. A méltó művészi keretet kiegészítik: Tóth Lenke, a „Royal színház“, Várady Elza a „Bonbonnière“, Magyar Ervin a „Thalia“ és Simai István a „Király Színház“ tagjai. E művészek és művésznők nevei biztosítják a művészestélyek magas színvonalát, úgy hogy Zombor közönsége végre igazán élvezetes két művészesthez jut annyi vásári komédia után. Helyárak 2 és 1 korona.

Megszűnt lap. A Szabadkán három hónap előtt megindult Délmagyarország című politikai napilap július elsején megszűnt. A lapot Braun Henrik szerkesztette. Főszerkesztője dr. Balogh Ernő országgyűlési képviselő volt.

Tekeverseny a függetlenségi körben. A zombori függetlenségi pártkörben f. é. július hó 11-én vasárnap délután rendezik az idei II-ik tekeversenyt. A verseny győztesei között ismét három értékes díj kerül kiosztásra. Vendégeket szívesen lát a verseny rendezősége.

A hordójelző-hivatalok. Az 1907. évi V. t. c. a hordó hitelesítési hivatalokat hordójelző-hivatalokká alakította át, mely új hivataloknak az egész országban július 1-én kellett volna megkezdeni működésüket. Azonban az átalakítás mindenütt még nem történt meg s ez okból a kereskedelemügyi miniszter új rendeletet bocsátott ki, amely szerint azokban a városokban és községekben, ahol az átalakításra vonatkozó határozat még nincs végrehajtva, a hordóhitelesítést teljesítő régi hivatalok 1909. december 31-éig működhetnek.

Körözés. Papp János pécsi illetőségű 20 éves esavargónak, aki mint kereskedelmi iskolai tanuló kerékpáron járja be az ország városait és községeit s hamisított bizonyítványokkal könyöradományokat gyűjt, országos körözése és letartóztatás elrendeltetett.

Szegedi színművészek Zomborban. Közönségünk még bizonyára élénken emlékszik azokra a műelvezetekben gazdag estélyekre, melyeket két év előtt és tavaly nyáron a szegedi színház néhány valóban elsőrangú művésztárgya tett kellemessé és felejthetlenné Zomborban finom művészi produkcióival. Ez a kis, mindössze hét tagból álló művészcsapat a szegedi színház szünidejének egy részét, művészestélyek rendezésére fordítja és körútjában pénteken, július 9-én ellátogat Zomborba is, hogy közönségünknek az eddigiéknél is kitünőbb műsorával és pompás előadásával egy rendkívül élvezetes estét szerezzen. A művészársaság starja K. Hegyi Eili, a szegedi színház szubrett énekesnője, az alföldi metropolis kényes izlésű közönségének dédelgetett kedvence. A társaság tagja Kovács Hanna énekesnő (a szabadkai színházról), Krémer Jenő, a szegediek böhömoru komikusa, kiváló művészember, továbbá Sümegi Ödön, a széphanagu fiatal énekes bonvivant ugyanesak Szegedről, Csiky László, a szegedi színház karakter művésze, Vándory Gusztáv, a budapesti „Magyar Színház” szalonszínésze és Kun Richard, a szegedi színház első karnagya, akinek több pompás szerzeménye is előadásra kerül. Hét ismert jónévű művész, akik nem kabaráznak, ellenben finom, művészi előadásukkal és kitünően összeállított műsorukkal produkálnak olyant, amivel a legkényesebb izlésű közönségnek, a családoknak, ifju leányoknak egyaránt egy igen kellemes estét, kitünő szórakozást szerezhetnek. A zombori közönség bizonyára megragadja az alkalmat, hogy e rendkívül élvezetesnek ígérkező est szórakozásaiból kivegye a részét. A művészestélyt a „Vadászkürt” kertjében tartják meg 2 korona belépődíjjal.

Mindenki megmarad a helyén. A vármegyei tisztviselők országos egyesületében a legutóbb megtartott igazgatóválasztmányi ülés után még együtt maradtak az igazgatósági tagok s szóvá tették, hogy egy nemzetellenes kormány kinevezése esetén a vármegyei tisztviselők minő állást foglaljanak el. Elhatározásukat nem közölték a sajtóval, mindazonáltal értesítést nyertünk róla. Eszerint az a fölfogás jutott többségre, hogy még az esetben is, ha katonai kormányzás következne, amit lehetetlennek, pusztán ijesztgetésnek tartanak: minden tisztviselő maradjon meg a helyén s törvényes kötelességeit a nagyközönség érdekében hiven teljesítse. Akit törvényellenes eszelekvésre találnának kényszeríteni, az megtagadja a szolgálatot s ha emiatt elmozdítanak, erre a célra gyűjtött s meglévő alapból nyer ellátást. Az esetleges nemzeti ellentállás idejére gondoskodnak a nemzet vezérei, hogy úgy ne járjanak a tisztviselők, mint a darabontkorszak idején történt. A múlt tanulságain okultak s ha ismétlődne a szerencsétlenség, idejekorán elkészülnek rá. Egyelőre semmi ok sincs erre a veszedelemre gondolni, de mert semmi sem új a nap alatt s az erőszak a nemzeti akarat letörülésére megisméltődhetik, tanácsos vele jó előre foglalkozni. A vármegyei tisztviselők mindig emberül megállották helyüket az alkotmány rozoga védbástyái fölött s bármikor következzék el a pillanat, amikor újra helyt kell állani, mindegyik tisztviselő ott lesz a maga helyén s a nemzettel együtt harcol.

Tejhamisítás. A földmívelésügyi miniszter a következő határozatot hozta: A nyitott edényben árusított tej hamisított voltáért még akkor sem vonható felelősségre a tejet zárt edényben szállító egyén, ha tejet olyan ásványi alkotrészeket tartalmazó vízzel hamisították, amelyek csakis falvakban, de nem az árusító lakóhelyén berendezett vízvezetékű vízben fordulnak elő.

Madarászat. Titelből írják: Schenk Jakab, az országos ornitológiai egyesület központi asszisztense, szerdán Titelre érkezett, ahol Schick Ernő szolgabíróval ritka madárfajra vadászott. A titeli fensiklon ugynevezett méhész-madar, magyar papagály és fiatal gólyákat összefogdostak és gyűrűt raktak lábukra, hogy így vándorutjukat meghatározhassák.

Eljegyzés. Fratricsevits István eljegyezte Hadanich Blankát Bezdánban. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Választmányi ülés. A Tulipán Szövetség Magyar Védő Egyesület zombori fiókja ma, július 4-én a kath. legényegyesület helyiségeiben választmányi ülést tart.

Uj utasítás az állami népiskolák számára. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami elemi népoktatás nagyarányú kifejlődése ezen népoktatás szervezetét és tervét érdeklő újabb rendelkezések, főleg pedig az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek szabályozásáról és az állami népiskolák helyi felügyeletéről az elemi iskolai népoktatás ingyenességéről szóló törvények életbeléptetése folytán szükségesnek tartotta, hogy az állami elemi népiskolai gondnokságok és az állami elemi népiskolai tanítók számára új utasítást adjon ki. Ezeket az utasításokat a napokban küldi meg a miniszter minden egyes állami népiskola részére.

A kunyhó dézsmálója. Jánoshalmáról jelentik: Nagy József jánoshalmi lakos panaszt tett a csendőrségen, hogy még mult év októberében szőlőjének zárt kunyhójából ismeretlen tettes különféle holmit ellopott. Ez év május 20-án ismétlődött a lopás és minden valószínűség szerint ugyanaz a tolvaj alkulesal behatolt a kunyhóba. Egy hétre rá ismét betöréses lopás történt a kunyhóban. Nagy József ettől kezdve minden éjjel kint aludt a kunyhóban, hogy elesipje a tolvajt. A napokban tényleg megjelent a tolvaj, zördült a zárban az alkules és a tolvaj megkezdte működését. Nagy ekkor egy baltával felé csapott, amikor a tolvaj pisztolyából kétszer felé lőtt, azután elmenekült. A lövések szerencsére nem találtak. A csendőrség kinyomozta a tolvajt Ján Kálmán földmives személyében, aki beismerte a lopásokat. Három rendbeli lopás büntette miatt és emberölés kísérlete miatt feljelentették a szabadkai ügyészségnél.

Hamis huszfilléresek. A kossuthfalvai vásáron ismeretlen tettesek primitív módon készített huszfilléreseket hoztak forgalomba. Habár a hamisítványok könnyen felismerhetők, mégis sok kereskedőt és gazdát csaptak be a hamis huszfilléresekkal, amelynek gyártóit és forgalomba hozóit keresi a kossuthfalvai csendőrség.

Betörő a magtárban. Schumacher Frigyes bacsorsódi földbirtokos panaszt tett a csendőrségen, hogy Pollák István nevű eszedjé felfeszítette magtárának ajtaját, kilopott onnan egy zsák tengerit és megszökött. A csendőrség a tolvaj eszedjét a bacsorsódi erdőben elfogta, aki a kihallgatás alkalmával beismerte, hogy Schumacher magtárából négy izben lopott ki egy egy zsák kukoricát, azt eladta és dohányt vásárolt rajta.

Megtámadta a rendőrt. Varga János dávodai rendőr vasárnap este nagy zajt hallott a koresmából. Bement a koresmába és rendre intette a dubajkodó legényeket. Unokaöccse: Varga Sándor erre hozzáugrott, megragadta a torkánál és ki akarta dobni a koresmából. A rendőr nagynehezen ellökte magától támadóját, kardot rántott és azzal védekezett. Varga Sándor mikor látta, hogy nagybácsija torkához többé nem féreközhetik hozzá, felkapott egy sörös üveget és azt a rendőr fejéhez vágta. Varga János elszédült, nekivágódott az ajtónak és azzal együtt kibukott az utcára. A nagybácsit a járőkelők szedték fel és vitték haza, az unokaöccsét pedig a csendőrség letartóztatta.

Tanoncleányok oktatása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az ipari és gyári műhelyekben alkalmazott tanketeles kora munkás- és tanulóleányok, addig, míg számukra iparos tanoneiskolákat szerveznek, legalább heti 2 órában a háztartási ismételőiskolákat kötelesek látogatni. Egyszermind utasította a miniszter az elsőfoku iparhatóságokat, hogy azon iparosok ellen, kik leánytanoncokat tartanak, anélkül, hogy velük tanoncszerződést kötöttek volna, a kitérés eljárását indítsa meg.

Kirabolt órasüzlet. Obecséről jelentik: Péter Pálra virradó éjjel Hirschenhauser Jakab óras és ékszerész üzletét eddig ismeretlen tettes feltörte és kifosztotta. Az órasnak összes kára 10,927 korona. A betörő elvitt vagy kétszáz pár arany fülbevalót, 50 drb női nyakláncot, 7 urí arany nyakéket, 80 drb különféle amulettet és arany tallért, 48 drb zszusut, 10 drb gyűrűt, három férfi, 4 női aranyórát. Az ismeretlen betörőt nyomozza a rendőrség.

A cigány, meg a bankók. Nagy István madarasi koresmáros észrevette, hogy koresmájának ajtaját valaki fessegeti. Kiment egy revolverrel, de csak egy sötét alakot látott menekülni az éjszaka homályában. Jelentést tett az esetről a csendőrségnek, amely ki is nyomozta a betörni akarót Novakovits István bacsalmási születésű cigány személyében. A cigány előző nap ott volt a koresmában és azt mondta, hogy nincs a koresmárosnak 10 koronája sem elváltani. A koresmáros fia erre azt válaszolta, hogy még ezer koronásat is fel tudnak váltani és hogy meggyőzze a tamáskodó cigányt, előmutatott egy ropogós százás bankót. A cigány sóváran nézte az előtte ismeretlen pénznemet és elhatározta, hogy betör és elrabolja. De munkájában megakadályozták és most a hűvösön elmélkedhetik a bankókról, meg a kudarcáról.

Tolvaj cseléd. László László madarasi pékmester panaszt tett a csendőrségen, hogy segédei közül valaki állandóan lopkodja. A tolvaj hol néhány korona középszélt emel el, hol csekélyebb értékű ékszereket. A csendőrség a tolvajt Drágity Radó kamenicai péksegéd személyében kinyomozta, ki is a lopásokat beismerte.

Számozott poharak. Orvosi körökben azt az eszmét pendítették meg, hogy közegészségi tekintetben igen hasznos lenne törvényhatósági szabályrendelettel oda hatni, hogy vendéglőben az italt csak számozott pohárban lehessen kiszolgálni. Így aztán minden vendég megjegyezheti magának a pohara számát s ellenőrizheti, hogy a pohár újabb megtöltésénél ne a más poharát tegyék eléje. Óhajtható volna, hogy ezen a közegészségre igen fontos és üdvös intézkedés nemcsak a nyilvános vendéglőkben, hanem családi háztartásokban is szokássá válnék, annál is inkább, mivel az ilyen számozott poharak semmivel sem kerülnek többé, mint a rendes poharak. Erre való tekintettel és a nagyközönség iránti figyelemből közöljük, hogy Szuppek Gyula helybeli üveg és porcellán kereskedőnél ilyen számozott poharak kaphatók.

Diszkótésben kaphatók a Fidibusz eddig megjelent 1905/6., 1907. és 1908-as évfolyamai összesen 12 koronáért. Egy-egy évfolyam 5 korona. Megrendelhető a Fidibusz kiadóhivatalában Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

A magyar ujságírás szencziója! A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérélhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Haesak Géza. Naponként 125,000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egész évre 16 kor., félre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fill.

Fidibusz! A legkitünőbb magyar élelap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olesó! Egy szám 6 krajcár. A Fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 kor., félre 3 kor., negyedévre 1 kor. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Tűzoltó tanfolyam.

A magyar országos tűzoltó-szövetség hazai tűzoltó-intézményünk fejlesztését célozván, a fennálló tűzrendészeti kormányrendelet célzatának mennél szélesebb körben leendő megvalósítása végett a folyó év nyarán a XVIII. országos tűzoltó-szaktanfolyamot tartja meg, alkalmat és módot óhajtván nyuj-

tani ez által a tűzrendészet és a tűzoltás iránt érdeklődőknek, hogy a lehető legrövidebb idő alatt és aránylag kevés költséggel a tűzoltói szakmában megfelelő kiképzést nyerjenek, tűzoltó-testületek szervezéséhez és azok szakszerű vezetéséhez, a tűzrendészet kezeléséhez a megkívánt ismereteket megszerezhessek.

Felkérjük tehát hazánk városait, nagy és kisközségeit, a tűzoltóságokat és mindazokat, kik az emberbaráti szeretet szolgálatában álló nemes intézmény iránt érdeklődnek, hogy a folyó évi augusztus hó 2-tól augusztus 19-ig bezárólag Budapesten tartandó tizenharmadik orsz. tűzoltó szaktanfolyamra minél nagyobb számban jelentkezzenek s használják fel az ezen szakmában való kiképzetésükre kínálkozó kedvező alkalmat.

Kellő tájékozás céljából a következőket közöljük:

Tanfolyam-hallgató lehet minden 18—42 éves, feddhetetlen előéletű férfi. Mégis tekintettel arra, hogy a tanfolyam elsődleges célja az, hogy a tűzoltó-tisztai állás betöltésére mindenben alkalmas erőket neveljen, kívánatos az, hogy a tanfolyamra általános műveltséggel — lehetőleg érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró, kellő társadalmi állást betöltő, katonaviselt egyének küldessenek ki. A felvehető hallgatók száma 50 ben van megállapítva.

A részvételben való írásbeli jelentkezés határideje 1909. évi július 10-ike. Az ezen határidőn túl jelentkezők sem utazási, sem pedig elszállásolási kedvezményre nem tarthatnak igényt.

E jelentkezés a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez (Budapest, VII., Rákóczi-ut 38) intézendő.

A jelentkezők a tanfolyam ideje alatt úgy a gyakorlatokon, mint szolgálatban a szabályszerű egyenruhát tartoznak viselni s beruházásuk és felszerelésük céljából augusztus hó 1-én délután kell a budapesti központi tűzoltó-laktányában (VIII., Kun-utca 2. sz.) személyesen jelentkezniük.

A jelentkező tartozik az öt kiküldő hatóság, testület, vállalat vagy magánszemély által kiállított s kiküldését igazoló bizonyítványát bemutatni, amelyen egyúttal az is feltüntetendő, hogy a jelentkező a kiküldő részéről részesül-e anyagi támogatásban s mily összegű az? megjegyezve, hogy az eddigi tapasztalat szerint nem mutatkozott kívánatosnak, hogy ezen összeg az orsz. tűzoltó-szövetség ösztöndíjánál — mely a rendes megélhetésre elégséges — nagyobb legyen.

Ugy az elméleti előadások és gyakorlatok megszakitás nélküli látogatása, valamint a szolgálatnak terv szerinti pontos megtartása szigorúan kötelező, mert különben látogatási igazolvány nem adatik ki.

Akik a tanfolyamot végig hallgatják, látogatási igazolványt kapnak.

Tandíjat vagy beiratási díjat senki sem fizet, sőt az eszközök és szerelvények is díjtalanul állanak rendelkezésre.

Hogy a kevésbé tehető község vagy testület kiküldöttjeinek is lehetővé tessenék a tanfolyam látogatása, 40 tanfolyamhallgatónak a szövetség költségén leendő csoportos elhelyezéséről is gondoskodnak. Az ingyenes elszállásolásban részesülni óhajtok ebbeli igényüket azonban az írásbeli jelentkezés alkalmával egyidejűleg, tehát legkésőbb július hó 10-ig tartoznak a szövetség elnökségénél bejelenteni. A bejelentés sorrendje a díjtalan elszállásolásban való részesülés elsőbbségét biztosítja.

A magyar országos tűzoltó-szövetség kötelekébe tartozó tűzoltó-testületek tagjai részére hat, egyenként 100 koronás ösztöndíjat tűzött ki. Az ösztöndíjak elnyerésénél az érettségi bizonyítvánnyal, jegyzői vagy tanítói oklevéllel bíró katonaviselt pályázók előnyben részesülnek. Az erre vonatkozó bélyegmentes kérvények az illetékes tűzoltóparancsnokság útján legkésőbb július hó 10-ig nyújthatók be a magyar országos tűzoltó-szövetség elnökségéhez. (Budapest, VII., Rákóczi-ut 38. szám.)

Itt említjük föl, hogy az I. magyar ált.

biztosító-társaság felszázados működésének emlékére alapítványt tett a magyar országos tűzoltó-szövetség, melynek kamataiból ugyancsak két, egyenként 100—100 koronás ösztöndíj adatik. Az erre vonatkozó bélyegmentes kérvények az I. magyar ált. biztosító-társaság igazgatóságához (Budapest, IV., Vigadó-tér 1. sz.) nyújthatók be ugyancsak f. évi július hó 10-ig. Ezen ösztöndíj kiadása felett a tűzoltó-szövetség javaslata alapján a biztosító-társaság igazgatósága határoz.

A tanfolyamhallgatók az oda és visszautazás alkalmával a magyar államvasutak vonalain azon kedvezményben részesülnek, hogy a magyar kir. államvasutak igazgatósága által kiállított igazolványok alapján a lakóhelyükhöz legközelebb eső vasúti állomásra Budapestre és vissza való egyszeri utazás alkalmával a m. kir. államvasutak tekintetbe jövő vonalain a személy- és vegyesvonatok II-ik kocsis-osztályát III-ad osztályú feljeggyel használhatják.

E vasúti kedvezményben is csak azok részesülhetnek, kik legkésőbb június hó 10-ig jelentkeztek s ez alkalommal egyúttal bejelentik azt is, hogy mely állomásból kiindulni fog, mely vasúti irányt kívánják igénybe venni.

S P O R T.

Zombori sportéletéről.

A „zombori sport egyesület” hosszú időn keresztül mely álomban szunnyadozott. Mintha álomban folytatta volna a múlt fényes munkásságát. Álomvilágában megjelentek a múlt híres alakjai, egymásután felvonultak a múlt sikerei és dícsőséges eszményei. Egy ideig gyönyörködött a szép színes álomképekben, amelyek lassanként oszladoztak, míg végre teljesen eltűntek. Hirtelen felébredt. Nehezen nyitak meg szemei és nehezen eszmélt. Midőn meglátta a sűrű jelent megborzadt. Lassanként feltápáskodott és utnak indult. A múlt alakjait kereste, hogy a jövő embeleiért dolgozhasson. Útközben találkozott régi ismerősökkel. Együtt tovább haladtak míg megálltak. Életet öntöttek az érzéketlen lelkekbe és felfrissítették az ellustult testeket. Ismét élet támadt.

Feléledt a vivás sportja. Lassan nőtt, szépen fejlődött, míg végre kivirágzott és megteremtette édes gyümölcsét, a délmagyarországi kardvívó bajnokságot, mely ugyan nem maradt Zomborban, de hisszük, hogy nemsokára ide kerül.

Amint a virágzó vívó sportélet neki-lendült, mely a bajnoki mérkőzéssel tetőpontját érte el, kis esend állott be a zombori sport egyesület életében, melyet azonban néhány buzgó sportkedvelő munkássága megzavart. Ezen mozgolódás a sportélet egyik újabb hajtasát eredményezte. A zombori sport egyesület készséggel tett eleget tagjai kívánságának és elhatározta, hogy football csapatot szervez és e nemes sportot kultiválni fogja.

A football játékosok már serényen treníroznak a versenypálya területén s reméljük, hogy a szép sportéletet felfrissítik és a zombori sport egyesület hírnevét lassankint visszaállítják. (b. á.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

Pángermán ujság szerkesztője. A Cservenkán megjelenő „Südbácskaer Zeitung” 1907. évi június hó 16-án megjelent számában „Eingesendet” rovat alatt Velker Ádám pángermán szerkesztő Sauer Frigyes ujjverbászi néptanító ellen éles kitételektől hemzsező cikket közölt. Velker többek között azt írta: „ha már Sauer Frigyes verbászi tanító gáztetteit elősorolni kezdjük, amelyek

neki nemesak mint magánembernek, hanem mint ujságszerkesztőnek, mint iskolai tanítónak és egyéb nyilvános állásban levő hivatalnoknak kerültek rovására, azt hisszük, hogy ennek a lapnak a hasábjai nagyon is szűkek lennének, hogy itt mindent érthetően előadjunk” lelkiismeretlen izgatónak, rágalmozónak és magyarizáló zsoldosnak nevezte Sauer. A megrágalmazott tanító becsületért és rágalmozás címén bepörölte a szerkesztőt. A szegedi kir. törvényszék esküdt-bírósága a napokban foglalkozott az ujságírók ügyével. A főmagánvádlót dr. Pataj Sándor, a védelmet dr. Szász látta el. A bizonyítási eljárás befejezése után vádlott nyilatkozatot adott a megrágalmazott Sauernek, amelyben kijelentette, hogy az inkriminált cikket téves információk alapján írta és a sértésért bocsánatot kért, mire dr. Pataj, a panaszos képviselője a vádat visszavonta. Az esküdtbíróság Velker ellen megszüntette az eljárást.

A szabadkai gyilkosság. Szabadkáról jelentik, hogy a Haverda-ügyben Kosztan vizsgálóbíró már befejezte a vizsgálatot és az iratokat a vádirat elkészítése végett áttette az ügyészséghez. Ez az ügy lesz a szabadkai őszi esküdtszéki ciklus első tárgyalása.

Közgazdaság.

Országos vásár Topolyán. Topolyán folyó hó 11-én és 12-én tartják meg a nyári országos vásárt. Vészmentes helyről kellőleg irányított járlattal minden állat felhajtható. Iparosok és kereskedők iparigazolványuk felmutatására vannak kötelezve.

Uj gazdasági bank. Sztapáron Gazdasági takarékpénztár részvénytársaság cím alatt új pénzüzetet létesül, mely gazdasági érdekeket szolgál. Az alaptőke 30.000 korona. (300 darab 100 koronás részvény.)

Gabonaárak a zombori piacon

1909. évi július hó 2-án.

Rovatvezető: P.

A készáruüzlet mai részleteiről a következőket jelenthetjük:

A búzában nagy volt a forgalom 30—50 fillérrel alacsonyabb árak mellett 500—600 mm. kelt el.

A zab az erős árválulás következtében kis visszaesést tüntet fel. Az árak 20—40 fillérrel emelkedtek.

Az árpa lanyha irányzatot mutatott. Hozatala kevés, kínálatá gyenge. Ára változatlan.

A tengeri forgalma emelkedett irányu. A készletek tekintélyesek. A vételkedv élénk. Az árak 20—30 fillérrel visszaestek.

A repace hozatala még mindig gyenge. Ára változatlan maradt.

Az árak a következők voltak:

Buza	30.50 K-tól — 31.50 K-ig
Zab	16.80 „ — 17.60 „
Árpa	16.80 „ — 17.— „
Tengeri	14.60 „ — 15.— „
Bab	11.50 „ — 12.— „
Uj repace	25.20 „ — 26.— „
Köles	— „ — — „
Kendermag	— „ — — „
Bükkönymag	— „ — — „

Mindent q-kint = 100 kilogrammonként számítva.

ÜZLETÁTVÉTEL.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Zomborban 50 év óta fenálló és jó hírnévnek örvendő volt

SCHLOTZER-féle

szijgyártó üzletet

átvettem. Megrendelések, ugyszintén minden e szakmába vágó javítások elfogadtnak és szolid árak mellett pontosan eszközöltnak. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

Darázs Gyula,

szijgyártó. 174-3-2

(Falcone-féle ház, a Korzó-kávéház mellett.)

Az

Erzsébet-ligetben

minden szerdán este 6 órától 8-ig és minden szombaton oo este 8 órától 10-ig oo

TÉRZENE

van.

A térzene alatt ülőhely a ligeti padokon egyszeri használatra 6 fillér.

Belépődíj nincs.

175597. szám.

Menetrendmódosítás

a kisternye—kisujszállási vonalon.

Folyó évi július hó 15-től kezdve a kisternye—kisujszállási vonalon a jelenleg Hevestől Kál-Kápolnáig közeledő és Hevesről este 7 óra 20 perckor induló vegyesvonat forgalmon kívül helyeztetik, ellenben Pusztataskony—Abádszalóktól Kál-Kápolnáig egy új vegyesvonat helyeztetik forgalomba.

E vonal Pusztataskony—Abádszalókról reggel 4 óra 48 perckor fog indulni és Kál-Kápolnára reggel 6 óra 35 perckor érkezni, hol csatlakozást talál a Kál-Kápolnáról reggel 6 óra 51 perckor Miskolcra felé induló személyszállító tehervonathoz.

Az ellenirányban pedig a jelenleg Kál-Kápolnától Hevesig közeledő és Kál-Kápolnáról délután 5 óra 29 perckor induló vegyesvonat forgalma Pusztataskony—Abádszalókgig kiterjesztetik és oda 7 óra 14 perckor érkezik.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetések nyújtanak bővebb felvilágosítást.

Budapest, 1909. évi június hó 25-én

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utányomás nem díjaztatik.)

177-1

Jó és megbízható aratógép

szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

„Milwaukee“ kéveköti aratógép,
„Milwaukee“ marokrakó aratógép,
„Milwaukee“ fűkaszálo gép,
„Milwaukee“ acélgereblye, önműködő kiürítéssel,
„Milwaukee“ köszörülőgép,

102-1C-15

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.

Figyeljék kívánatra ingyen és bérmentve.

Megebizható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

2557 kig. 1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Dunagárdony községében üresedésben levő községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi július hó 31-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 800 korona készpénz.

Titel, 1909. évi július hó 1-én.

SZEMZŐ JÁNOS,

178-2-1

főszolgabíró.

8. szám polg. isk. 1909.

Hirdetmény.

Zombor város polgári fiúiskola iskolaszéke közhírré teszi, hogy **folyó évi szeptember hó 1-én** a szerb praeparandiával szemben elfekvő, volt dr. Pavlovits Jenő és jelenleg dr. Alföldy Gedeon örökösének tulajdonát képező lakházban I. és II. osztályu városi polgári fiúiskola fog megnyitni.

Bővebb értesítést dr. Alföldy Árpád iskolaszéki elnök nyújt.

Zombor, 1909. évi július hó 1-én.

Dr. Alföldy Árpád,

elnök.

180-3-1

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyvnyomdájából Zomborban.

Kiadó földbirtok.

477 katasztrális hold szántóföldem

a zentai határban gazdasági épületekkel

folyó évi október hó 1-től

kezdve több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni velem

Zentán szóval vagy

írásban.

RUDICS IGNÁC

földbirtokos. 169-10-5

HERKULES MOTORVÁLLALAT
BUDAPEST, VACSEHÉLYI SÓ.

ÉLISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINTHETŐK.

ELSŐRENDEŰ
SZIVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTÉSÉIG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 11-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

103-26-19